

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Alia ratio fundamentalis nostræ conclusionis expenditur,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

gnare solum rationem Incarnationis quoad modum, non autem quoad substantiam; quia scilicet facta est in carne passibili, propter remedium peccati, non autem absolute quoad substantiam: unde dicunt quod si Adam non peccasset, Verbum non fuisset quidem incarnatum in carne passibili & mortali, absolute tamen, & quoad substantiam, incarnatum fuisset.

10. Sed hæc responsio, quæ est azylum ordinarium Adversariorum, facile potest convelli. Primò quia SS. Patres non dicunt quod Deus propter nos factus est passibilis, humanitate assumptâ, sed asserunt quod propter nos factus est homo: Neque dicunt propter se assumpsisse naturam humanam, & propter nos tantum eam addidisse passibilem, sed asserunt absolute propter nos assumpsisse ipsam naturam humanam.

11. Secundò SS. Patres locis citatis asserunt, quod nisi homines indiguissent redemptione, Verbum non esset homo, nec fieret creatura: Sed hoc non potuissent asserere absolute, si non existente peccato Verbum fuisset incarnatum absolute & quoad substantiam, licet non in carne passibili; quia homo impassibilis est verè & propriè homo, & creaturæ impassibiles, ut Angeli, sunt æque propriè creaturæ, ac passibiles: Ergo hæc solutio menti Sanctorum Patrum non congruit.

12. Tertiò sequitur ex hac solutione improprie dici in Symbolo, Verbum Divinum propter nostram salutem descendisse de cælis: Sed hoc non est dicendum: Ergo nec illud, Sequela probatur. Idem est Verbum propter nostram salutem descendisse de cælis, & fuisse carnem factum propter nostram salutem: At improprie affirmatur assumpsisse carnem propter nostram salutem, si nostra salus non fuit ratio aut motivum Incarnationis quoad substantiam, sed solum quoad modum, seu circumstantiâ passibilitatis: Ergo nec propriè salvatur ipsū propter nostram salutem descendisse de cælis.

13. Quarto contra hanc solutionem bene argumentatur Vazquez hic disp. 10. cap. 4. ubi sic discursat. Id quod potest fieri duobus modis, ex eo quod uno ex illis non fiat, non dicitur absolute non fieri, cum absoluta negatio omnem modum excludat: Ergo si Adam non peccante Christus veniret, licet in carne impassibili, falsa esset absoluta Patrum locutio afferentium non venturum Christum, Adamo non peccante.

14. Confirmatur & magis illustratur hic discursus isto exemplo. Sicut qui dicit Regem v. g. hodie non venturum in istam civitatem, non tantum asserit ipsum non venturum hoc vel illo modo determinato, videlicet armatum, vel non armatum, in curru, vel extra currum, sed absolute, sive quod nullo modo veniet; quia nimirum negatio est adeo, ut vulgò dicitur, malignantis naturæ, ut totum destruat. Ita similiter SS. Patres qui affirmant absolute, simpliciter, & sine ulla restrictione, Christum venturum non esse, Adamo non peccante, censentur velle ipsum nullo modo venturum, neque in carne passibili neque impassibili.

15. Denique D. Chrysoströmus serm. 1. Pentecost. ait: *Deo chara est Ecclesia, propter Ecclesiam enim extensum est cælum, diffusum est mare, extensus aër, fundata terra &c.* prosequitur eodem modo dicere totius mundi naturalis constitutionem esse factam à Deo in gratiam Ecclesiæ; deinde subjicit de ordine supernaturali, & miraculoso: *Propter Ecclesiam pelagus scindebatur, fidebatur petra, sivebat manna de celo &c.* Propter Ecclesiam Propheta, propter Ecclesiam Apo-

A *stoli, imò propter Ecclesiam unigenitus Dei factus est homo.* Hæc Chrysoströmus, cujus ratio loquendi postulat, ut quemadmodum in gratiam Ecclesiæ facta est substantialiter cæli & terræ creatio, ac effectio miraculorum, & institutio prophetiæ ac apostolatûs; ita & Incarnatio quæ unigenitus Dei Filius factus est homo, sit substantialiter propter Ecclesiam, & non solum quoad modum seu circumstantiam passibilitatis. Unde Apostolus 1. ad Corinth. 2. *Loquimur Dei sapientiam in mysterio quæ abscondita est, quam predestinavit Deus ante secula, in gloriam nostram.* Sapientia autem illa est Verbum incarnatum, ut patet ex verbis sequentibus: *Quam nemo principum hujus sæculi cognovit, si enim cognovissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent:* Ergo ex Apostolo sapientia Dei incarnata, sub-

B *indeque Incarnationis mysterium, quoad substantiam, in gloriam & salutem hominum predestinatum seu decretum fuit.*

§. II.

Alia ratio fundamentalis nostræ conclusionis expenditur.

16. Secunda ratio fundamentalis nostræ conclusionis sic breviter proponi potest. Cum Deus Incarnationem primò efficaciter decrevit, voluit Verbum incarnari in carne passibili: At decretum Incarnationis in carne passibili pender à præscientia peccati Adami: Ergo si Adam non peccasset, Deus ex vi decreti quod habuit sese hypostaticè communicandi naturæ humanæ, nullo modo incarnatus fuisset. Minor & Consequentia patent, Major verò, in qua est difficultas, sic ostenditur. Cum primò Deus efficaciter voluit Incarnationem, vel voluit Verbum incarnari in carne impassibili, vel in carne passibili, vel absolute, in communi, & quoad substantiam, nihil in particulari decernendo de passibilitate aut impassibilitate: Primum aut tertium dici nequeunt: Ergo secundum necessariò asserendum est, Major patet ex sufficienti enumeratione omnium modorum quibus potest intelligi Deum primò decrevisse Incarnationem Verbi. Minor autem probatur primò quoad primam partem. Si Deus primò voluisset efficaciter Verbum incarnati in carne impassibili, de facto assumpsisset carnem impassibilem: Sed hoc est contra fidem passionis & resurrectionis Christi: Ergo &c. Sequela patet, alias enim unum è duobus necessariò esset admittendum, aut quod primum illud Incarnationis decretum non fuisset efficax, & sic non fuisset sortitum effectum, Adamo non peccante, aut quod fuit postea mutatum in subsequenti signo rationis, suppositâ permissione & prævisione peccati, per aliud decretum quo Deus Incarnationem prius prædestinatam in carne impassibili, voluit esse in carne passibili in remedium peccati, quod repugnat immutabilitati Dei & perfectioni suæ providentiæ, quæ non est incerta & volubilis, sicut nostra, ob limitationem intellectûs nostri & voluntatis.

17. Probatur etiam secunda pars. Duobus modis fingi potest Deum voluisse primò Incarnationem, seu unionem hypostaticam, abstrahendo à carne passibili aut impassibili: Primò scilicet, ita ut solum in communi & quasi in confuso decreverit assumere naturam aliquam creatam, non deter-

minando an angelicam, vel humanam. Secundò ita ut voluerit quidem hanc naturam, humanam scilicet, in specie & in individuo sibi hypostaticè unire; non determinando tamen, an cum carne passibili aut impassibili: Sed uterque modus est impossibilis: Ergo &c. Major patet, Minor probatur multipliciter. Primò quia actus efficax voluntatis divinæ terminatur ad rem in particulari cum omnibus accidentibus, circumstantijs, & modis, cum quibus debet esse in particulari; tunc enim necesse est actum esse inefficacem, & conditionatum, quando terminatur ad rem sub eo statu sub quo non est ponibilis in actu: Ergo repugnat Deum voluisse primò & efficaciter Incarnationem Verbi, & voluisse eam solùm in communi, & in confuso, aut quoad substantiam præcisè, abstrahendo à carne passibili aut impassibili. Consequentia est evidens, repugnat enim eam de facto existere hoc modo in communi, aut abstractam à passibilitate & impassibilitate, sed debet necessariò esse in aliqua natura individua, passibili, aut impassibili determinatè.

18. Secundò probatur Minor. Intelligere & velle aliquid in communi, & postea in particulari, cum omnibus accidentibus, circumstantijs, & modis, dicit imperfectionem intellectus nostri & voluntatis: Ergo non potest habere locum in Deo.

19. Tertio Minor probatur. In actibus divini intellectus & voluntatis non reperitur ordo prioris & posterioris, nisi secundum ordinem objectorum ad quæ terminantur, ita ut terminare passivum unius, sit ratio terminationis passivæ alterius; unde cognitio essentia divinæ est prior in Deo cognitione creaturarum, quia essentia est ratio cognoscendi creaturas: At inter Incarnationem in communi, aut secundum substantiam, abstrahendo à passibilitate aut impassibilitate, & eandem in particulari sumptam, non est ordo ille dependentiæ & causalitatis; nam Incarnatio in communi, aut secundum substantiam, non est causa etiam universalis Incarnationis in particulari, & quoad modum & circumstantias: Ergò chimericum omnino est dicere, Deum voluisse priùs efficaciter Incarnationem in communi, quam eam voluerit determinatè, & quoad omnes circumstantias in particulari.

20. Denum Minor principalis suadetur. Prædestinationo, cum sit pars objectiva divinæ providentiæ, ut in Tractatu de prædestinatione ostendimus, attendit omnes circumstantias singulares rei prædestinatæ, seu prædestinatæ: Sed decretum quo Deus primò voluit & præordinavit Incarnationem, fuit prædestinatio Christi Domini: Ergo respicit omnes particulares circumstantias illius, & consequenter per illud fuit prædestinitum, in qua carne determinatè Christus esset venturus.

Disp. 1.
art. 4.

21. Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Deus non habuit decretum aliquod dandi gloriam electis indefinitum, abstrahendo ab hoc vel illo gradu, sed in gradu certo & determinato voluit ejusmodi gloriam illis conferre; aliàs divina providentia circa electos esset confusa & indeterminata, utpote se extendens duntaxat ad substantiam rei volitæ, non verò ad omnes & singulas illius circumstantias, ut communiter docent Theologi in Tractatu de prædestinatione. Ergo similiter Deus nullum habuit decretum terminandi hypostaticè naturam humanam ut sic, prout abstrahit à passibili & impassibili carne, aliàs divina providentia esset circa Incarnationem confusa &

A indeterminata, quia se extenderet duntaxat ad ejus substantiam, non verò ad singulas illius circumstantias.

§. III.

Modus dicendi Suarez & Martinoni refellitur.

13. Suarez & Martinonus, ut ab his argumentis sese expediant, docent Incarnationem quoad substantiam fuisse efficaciter volitam propter duos fines totales, nempe propter bonitatem intrinsecam & excellentiam ipsius mysterij, quæ fuit prior redemptioni, & vera ac principalis causa motiva decreti Incarnationis, & propter remedium peccati, quod fuit causa movens ad ejus accelerationem, firmansque præcedentem voluntatem se incarnandi propter gloriam Christi, & excellentiam hujus mysterij. Unde comparant Deum volentem se incarnare, homini qui jam determinavit efficaciter ire Romam, ut subveniat filio suo, quem graviter ibi ægrotantem novit operà suâ indigere; ac ei professionem paranti supervenit nuntius referens aliquod sui amici negotium postulare etiam ut Romam earet; quo nuntio iterum movetur ad proficiscendum Romam, ut antea destinaverat. Ita Deus (inquiunt) decreverat Incarnationem intuitu solius Christi, & ob excellentiam hujus mysterij: At inspicens in necessitatem humani generis, misericordiâ motus, præcedentem voluntatem auxit & confirmavit ex charitate in homines, & secundo ac subsequenti affectu voluit Incarnationem, propter remedium peccati, quam primo suo decreto, ob ejus excellentiam decreverat.

14. Hæc tamen doctrina displicet non solùm Thomistis, sed etiam pluribus ac præcipuis Societatis Theologis, potestque breviter confutari. Primò, quia idem effectus non potest, etiam de potentia Dei absoluta, à duplici causa efficiente totali & adæquata procedere; alioquin penderet & non penderet ab utraque secundum eandem rationem, ut communiter docent nostri Thomistæ in 2. physic. At eadem est ratio de duplici causa finali, totali, & adæquata, ut consideranti patebit: Ergo implicat Deum voluisse mysterium Incarnationis ex duplici fine adæquato & totali.

15. Secundò, Esto admittamus posse eundem effectum à duplici causa adæquata, sive efficiente, sive finali, de potentia absoluta dependere; de lege tamen ordinaria, & attentà rei naturâ, non potest, in communi Philosophorum sententia: At de divinis decretis & motivis illorum, loquendum est semper consentaneè ad rerum naturas; nisi oppositum sit revelatum: Ergo dicendum est, Incarnationem non fuisse à Deo efficaciter volitam propter duos fines totales, nempe propter ejus excellentiâ, & humani generis redemptionem.

16. Tertio, Ideò apud homines potest aliquis primò velle aliquod objectum propter unum totale motivum, & postea idem intendere, propter aliud motivum totale de novo sese offerens; quia potest mutare primam volitionem & primum motivum, & incipere velle illud objectum, per aliam volitionem, & ex alio motivo; aut saltem quia potest subordinare primam volitionem, & primum totale motivum secundæ volitioni, ex alio totali motivo procedenti, sicque velle prædictum objectum ex duplici illo motivo per modum unius: Sed hoc repugnat Deo, cum hic modus procedendi imperfectionem mutabilitatis indispensabiliter importet: Ergo &c.